

Projectkaart

Circulaire Economie

In 2050 is de Nederlandse economie volledig circulair. Dat is de nationale doelstelling waar ook de Leidse regio aan bij moet én wil dragen. Deze opgave is de aanleiding geweest voor onze Masterclass Circulaire Economie. Hierin heeft de Universiteit Leiden haar kennis op dit gebied gedeeld, zijn deelnemers praktisch aan de slag gegaan met opdrachten en hebben we een regionaal netwerk bij elkaar gebracht van ondernemers en organisaties die op dit terrein concrete stappen willen zetten. De Masterclass was bestemd voor ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen in de Leidse Regio. Met 80 deelnemers was de animo groot.

Opzet van de Masterclass

De Masterclass bestond uit vier bijeenkomsten. In de eerste twee sessies werd ingegaan op wat circulaire economie is, hoe dit zich verhoudt tot duurzaamheid in het algemeen en welke kansen er liggen. Daarna werd het concreet. Aan de orde kwamen circulaire businessmodellen en inkoop- en aanbesteding. Deelnemers gingen onder begeleiding van Universiteit Leiden en Copper8 actief aan de slag met een eigen casus. Tijdens het napraten kon het nieuwe netwerk vanuit de werkvelden onderwijs, overheid en bedrijfsleven op de schaal van de Leidse regio elkaar verder ontmoeten.

Veel expertise

Vanuit de Universiteit Leiden was het Centrum voor Milieuwetenschappen (CML*) aangehaakt, een wereldwijde pionier op het gebied van levenscyclusanalyse en materi-

aalstroomanalyse. Experts vanuit het CML namen de deelnemers mee in de theorie. Daarna ging Copper8 met de groep concreet aan de slag. Copper8 zijn echte doeners, met veel ervaring rondom het concretiseren van de circulaire economie.

* Het CML is onderdeel van het Centre for Sustainability (CfS), een samenwerkingsverband tussen Universiteit Leiden, TU Delft en Erasmus Rotterdam.

Koplopersgroep

Yvonne van Delft (Wethouder Economie Gemeente Leiden en Initiatiefnemer van de Masterclass): 'De opgave voor een Circulaire Economie is zo groot dat we elkaar nodig hebben om dit voor elkaar te krijgen. Ik ben blij dat de Universiteit Leiden haar kennis heeft willen delen. Nu is het

aan de koplopersgroep die is ontstaan om de energie vast te houden en om te zetten in concrete plannen. Ik neem graag de ambassadeursrol op mij voor dat traject.'

Forum071

Uit de enquête blijkt dat de masterclass erg goed is gewaardeerd en dat deelnemers behoefte hebben aan een vervolg. Men toont daarbij zelf veel initiatief. Zo willen een aantal deelnemers terugkom-middagen organiseren waarbij de voortgang van ideeën wordt gepitcht en waar van aanwezigen input wordt gevraagd om plannen verder te brengen. Deze energie houden we graag vast! Nu is het eerst aan de deelnemers om hun plannen en ideeën verder vorm te geven. Via het online platform www.forum071.nl kan men dit delen en een vraag stellen aan de community. Er zijn al een aantal mooie bijdragen geplaatst.

Studenten aan de slag

Naar aanleiding van onze de Masterclass zijn studenten van het honours-programma van Universiteit Leiden aan de slag gegaan met een aantal concrete opdrachten van deelnemers. Dit onder begeleiding van professor René Kleijn van het Centrum voor Milieuwetenschappen. Op woensdag 24 april werden de resultaten gepresenteerd in Gebr. De Nobel.

Kringloopbedrijf Het Warenhuis

Een aantal studenten werkten aan een opdracht voor [Kringloopbedrijf het Warenhuis](#). Zij richten zich op de afvalstromen plastic, papier en banken en hoe hier meer duurzaam mee omgegaan kan worden. Voor alle onderdelen

Categorie: aanjaagfase

werden analyses gedaan en voorstellen voor aanpak gepresenteerd. Bekijk de [presentatie](#).

Ron Praag van Kringloopbedrijf Het Warenhuis: 'Het was een plezier om met de studenten te werken, ze waren erg enthousiast! De studenten gaan ook een presentatie geven aan mijn collega's. Daar ben ik heel blij mee, omdat niet al mijn collega's echt bezig zijn met circulariteit en de studie van deze studenten geweldige voorbeelden geeft van kansen voor ons.'

3D-printen met afval

Ron Praag heeft nu de smaak te pakken en geeft aan: 'Ik werk graag nog eens met een groep studenten. Er is altijd wel iets om over na te denken als het om circulaire economie gaat. Een vraag die wij bijvoorbeeld nog hebben is of we ons eigen plastic afval kunnen recyclen en dit direct in een 3D-printer kunnen gebruiken. Welk plastic kunnen we dan gebruiken? Welke apparatuur hebben we nodig? Wat komt er verder bij kijken om dit te kunnen gaan doen? We zijn heel benieuwd naar de antwoorden op deze vragen.'

Gebr. de Nobel

Andere studenten werkten aan een opdracht voor [poppodium Gebr. de Nobel](#). Ze bedachten innovatieve manieren om de circulariteit van de locatie, die al heel duurzaam is, nog verder te vergroten. Ze werkten aan een energiescan van het gebouw om meer inzicht te krijgen in het energieverbruik. Daarnaast bedachten ze manieren om het gebruik van de locatie te verbreden. Dit om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar ruimte in Leiden en

om het gebruik van het gebouw en de middelen nog efficiënter te maken. Bekijk de [presentatie](#).

Vervolg

Circulaire impact kan in de regio worden geboekt op terrein van Circulair bouwen. Onder leiding van de gemeente Leiden en de gemeente Katwijk wordt onderzocht hoe

Circulair bouwen in de regio gestimuleerd kan worden. Hiertoe volgt binnenkort een voorstel. Daarnaast blijft kennisdeling van belang om zo relevante partijen met elkaar in contact te brengen. Hiervoor benut Economie071 het Forum071 en de reguliere communicatiekanalen zoals de website en nieuwsbrief.